

en saa underlig Natur, at jeg ikke kan stemme for den. Den overlader det aldeles til vedkommende Ministers individuelle Skjøn, hvorvidt Bevillingerne skulle betales eller ei; han kan give dem gratis, men det kommer alene an paa, om han vil. Med Hensyn til, hvorledes Trangen skal documenteres, da holder jeg mig overbevist om, at det ikke vil mangle paa Midler til at godtgjøre Trangen, og om den ikke bliver godtgjort paa anden Maade, saa vil det skee ved Alynken og Klagen i Ansøgningen; det ligger i Sagens Natur. At stille Ministeren saaledes, at vi skulle appellere til hans Medlidenshedsfølelse, synes jeg ikke er rigtigt, i Særdeleshed her i Folkethinget, hvor vi ellers ikke holde meget af at lade Noget beroe paa, hvad der kan opnaaes ad Bevillingsveie, og her bliver det jo en dobbelt Bevillingsvei. Hidtil har det været afhængigt af Ministeren, om han vilde tillade at svære højere Rente — vi have jo iøvrigt erfaret, at han aldrig har sagt nei —; nu skal det yderligere være afhængigt af Ministerens gode Villie, om jeg saa maa sige, om Bevillingen til at svære denne højere Rente, skal betales eller ei. Jeg synes, at det er en ganske egen Vei at gaae.

Monrad: Man kan unægtelig tænke sig forfærdelig mange Ting, men derfor er det ikke sagt, at det, man tænker, er rigtigt; man kan tænke sig Stabninger, som ere halv Hest og halv Menneſte, men desuagtet eksistere saadanne Stabninger ikke i Virkeligheden. Det vil nu ikke være saa, at een Minister skulde følge een Vei, og en anden Minister en ganske anden; der uddanne sig ganske naturlig visse administrative Grundsætninger med Hensyn til Lovenes Anvendelse, og selv om Ministrene være, ville altsaa dog de almindelige Regler, de almindelig antagne Grundsætninger for Lovenes Anvendelse blive fulgte. Jeg tror ikke, det vil medføre nogen stor Ulempe, om Loven bliver forkastet, men at der vil være Tilfælde, hvor det er uensfælt, at Ministeren har en saadan Raadighed, som denne Lov tillægger ham, forekommer mig dog at være utvivlsomt. Det er mig bekendt, at der har været Ansøgninger om Bevillinger med Hensyn til ganske smaa Summer; saaledes have Huusmænd s. Ex. ansøgt

om at maatte svære højere Rente end 4 pCt. for et Laan paa et halvhundredde Rigsdaler, og da Gebyret for Bevillingen er 2 Rd., er denne Afgift altsaa temmelig betydelig, nemlig 4 pCt. af den Capital, der skal laanes. Det er for saadanne enkelte Tilfældees Skyld, at det er uensfælt, at denne Lov bliver vedtaget. En saadan Myndighed, som Loven giver, har Ministeren ikke efter Loven af 6te April 1855, da den er givet, efterat Grundloven er udkommen; var den nævnte Lov givet for Grundloven, vilde Ministeren uden nogen særlig Bemyndigelse have været berettiget til at meddele disse Bevillinger gratis, nu er han det imidlertid, som sagt, ikke.

S. M. Petersen: Det er vist nok, som den sidste ærede Taler sagde, at man kan tænke sig mange Ting, og jeg vil tillade mig at troe, at den sidste ærede Taler kan tænke mange Ting; jeg vil ikke sige, at jeg kan tænke saa meget, men man kan dog forudsætte, hvad man tidligere har seet, om ikke i dette, saa i andre Tilfælde, at en Minister ikke har fulgt de samme Principer, som hans Forgænger fulgte. Vi have seet saadanne Forandringer ved Ministerkifter, og man kan altsaa forudsætte, at lignende Forandringer kunne indtræde. Jeg lægger ingen Vægt paa, om dette Lovforslag bliver vedtaget eller ikke, men jeg synes, at det er saalidt at give Love for, at det knap er Umagen værd derfor at appellere til den sidste Deel af Lovgivningsmagten, nemlig Hs. Majestæts Sanction. Dersom der paa den Tid, da Loven af 6te April 1855 forelaa, havde været Tale om denne Bemyndigelse for Ministeren, saa havde det været en anden Sag, men vil man ikke vedtage større Forandringer i Loven, saa tror jeg, vi uden Risiko kunne lade det staae, som det staaer.

Gomard: Jeg skal tillade mig at bemærke, til hvad den høitærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgtreds (Monrad) yttrede om, at det vistnok ikke vil forårsage meget store Ulemper, om man vedtog denne Lov saaledes, som den nu er ændret i Landsthinget, at en Principforskiel er der dog kommet ind deri, og dette er dog Noget, man ikke kan lade